

Å Energi AS
Postboks 603
4606 KRISTIANSAND S

Vår dato: 06.02.2024

Vår ref.: 202308413-13 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Forlenget tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglement for dam Gravfoss, Modum kommune

I medhold av vannressursloven § 8 gir NVE tillatelse til at Å Energi AS kan avvike fra kravet i manøvreringsreglementet og senke vannstanden i dam Gravfoss med inntil 3,0 meter under LRV i perioder i tidsrommet 1. mars 2024 til 16. mai 2024. Dette er en forlengelse av perioden for det midlertidige avviket Å Energi fikk med NVEs vedtak av 17. august 2023.

Søknaden

Grunnet behov for vedlikeholdsarbeider mottok NVE den 10. mai 2023 en søknad fra Glitre Energi Produksjon AS (nå Å Energi AS) om tillatelser til å senke dam Gravfoss ned til 3,0 m under LRV (ned til 47,45) i perioder. På grunn av ekstremværet «Hans» ble tiltaket forsinket. NVE vedtok den 17. august 2023 å innvilge tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet i perioden 21. august 2023 til 29. februar 2024.

Den 9. januar 2024 mottok NVE en søknad om å forlenge perioden. Årsaken er at ekstremværet i august/september gjorde at man ikke fikk tid til å gjøre alle tiltak før vinteren satte inn. Vinteren har vært kald, og Å Energi ønsker å gjøre disse tiltakene i vår når temperaturen øker, men før vårflommen setter inn. Det er planlagt at arbeidet skal gjøres samtidig som det er vedlikehold og stopp på kraftverkene Geithusfoss og Gravfoss 2 (dette er planlagt i ukene 16 til 18).

Ved søknaden ligger et notat fra SWECO som beskriver de forberedende aktivitetene som ble gjort før og når vannstanden ble senket 1 meter under LRV og fotodokumentert den 5. oktober 2023.

Om dammen

Tillatelse til å regulere dam Gravfoss ble gitt ved kgl.res. av 3. desember 1993 («Tillatelse for Drammen Energiverk til å bygge et nytt Gravfoss kraftverk i Drammensvassdraget»). Konsesjonsvilkår nr. 12 sier at inntaksmagasinet kan reguleres mellom kote 52,25 (HRV) og kote 50,45 (LRV). Normalvannstanden er fastsatt til kote 51,1.

Begrenset høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har, som de tidligere søknadene, hatt saken på en begrenset høring til kommunen, Statsforvalteren og fylkeskommunen, og mener den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Det har kommet to uttalelser:

Statsforvalteren Oslo og Viken uttalte seg den 17. januar 2024. Statsforvalteren har ingen innvendinger mot forlengelsen av perioden, men de forutsetter at senkingen av vannstanden utføres i samsvar med anbefaling fra SWECO, og at de også vil være tilstede for å eventuelt flytte strandede elvemuslinger og fisk.

Buskerud fylkeskommune uttaler den 15. januar 2024, at de mener at oppfølgingen av strandkant og eventuelt strandet fisk og/eller elvemusling er godt ivaretatt ved senking av vannstanden.

De opplyser at Kulturarv-avdelingen er i kontakt med Å Energi for å kunne utføre skjøtsel og dokumentasjon av kulturminner som blir tilgjengelig når vannstanden er lav.

Fylkeskommunen har ingen ytterligere merknader til en eventuell forlengelse av tillatelsen.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 tredje ledd når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Vi viser til våre vurderinger i tillatelsen av 17. august 2023, og vi mener at det omsøkte tiltaket faller inn under dette formålet. Sakens tidligere dokumenter kan leses her: www.nve.no/9095/V.

NVE merker seg at høringspartene ikke har innvendinger mot forlengelsen av perioden.

Naturmangfoldloven § 7 slår fast at prinsippene i loven §§ 8 til 12 skal legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet. I vårt vedtak av 17. august 2023 drøftet vi forholdene knyttet til elvemusling og at kunnskapsgrunnlaget rundt en eventuell bestand av elvemusling her var noe mangelfullt. Av SWECO-notatet som ligger ved søknaden, er det gjort analyser for kritiske punkter i magasinet. Noen av punktene er fulgt opp ved senkingen av vannstanden i høst. Andre punkter anbefales det at følges opp når vannstanden senkes ytterligere. NVE mener derfor at risikoen for elvemusling ved utførelse av tiltaket er mindre, her viser vi også til Statsforvalterens uttalelse til søknaden om forlengelse. NVE mener likevel at «føre-var-prinsippet» i § 9 skal ligge til grunn og vil vurdere vilkår som om elvemuslingen var til stede i hele magasinet.

Paragrafene 10 til 12 vurderes ikke som relevant i denne saken. Her foreligger det også viktige samfunnsinteresser i at det blir gjennomført sikringstiltak av det gamle kraftverket, jf. også loven § 14. NVE vurderer at samfunnsinteressen med å få gjennomført tiltaket er større enn eventuelle negative påvirkningen den reduserte vannstanden vil ha for én sesong med gyting av fisk i magasinet.

Gitt vilkårene tillatelsen gis på, er det NVEs vurdering at den omsøkte senkningen av dam Gravfoss ikke vil føre til noen nevneverdige ulemper for kjente allmenne interesser.

I medhold av vannressursloven § 8 gir NVE tillatelse til at Å Energi AS kan avvike fra kravet i manøvreringsreglementet og senke vannstanden i dam Gravfoss med inntil 3,0 meter under LRV i perioder i tidsrommet 1. mars 2024 til 16. mai 2024.

Vi ber Å Energi AS om å holde kulturminnemyndigheten orientert om planene for nedtapping, slik at de kan planlegge for sine undersøkelser/skjøtsel av bergkunsten mens vannstanden er lav.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- NVEs miljøtilsyn, Region sør, skal informeres rett i forkant av at tiltaket iverksettes.
- For å unngå unødvendig stranding av fisk og elvemusling, skal alle vannstandsendringer skje gradvis. Senking av vannstanden skal skje med maks 13 cm/time.
- Ved nedsenking skal influensområdet inspiseres for å samle opp ev. fisk som havner i avstengte kulper.
- Ved første nedtapping skal det være en biolog med god kompetanse på elvemusling til stede i kritiske perioder. Viser det seg at elvemusling blir tørrlagt, skal muslingene trygt plasseres på gode leveområder dypere i dam Gravfoss. [«Veileder for flytting av ferskvannsmuslinger i Norge med hovedvekt på elvemusling»](#) kapittel 4.4 skal følges i en slik situasjon.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden fraviker manøvreringsreglementet. Dette skal kunne fremlegges for NVE på forespørsel.
- Perioden med avvik fra manøvreringsreglementet må gjøres så kort som mulig. Oppfylging i tråd med manøvreringsreglementet skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt og i tillegg publiseres på relevante nettsider (for eksempel selskapets hjemmeside og på sosiale medier). Om mulig, skal dette skje i god tid før tiltaket gjennomføres. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på kommunens nettsider.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Å Energi AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven sine bestemmelser. Se siste side for informasjon om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Å Energi AS

Kopimottakerliste:

Modum kommune

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Buskerud fylkeskommune

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.